

جلد: سورھون - شمارو: ٻيو

ڊسمبر 2013ع

ISSN 2219-5912

ڪلاچي

تحقيقي جرنل

ڪلاچي

تحقيقي جرنل

ايڊيٽر : پروفيسر محمد سليم ميمڻ

ٻانهن ٻيلي

: اياز جاني
حبيب الله جاکرو
سڪندر علي پنڊ

شمارو : ٻيو، ڊسمبر

سال

: 2013ع

چيائيندڙ : شاهه عبداللطيف ڀٽائي چيئر، ڪراچي يونيورسٽي، ڪراچي.

چيائيندڙ

چيپيندڙ : پيڪاڪ پرنٽرس، ڪراچي.

چيپيندڙ

مُلھ : پاڪستان: 200 رُپيا
پرڏيهه: \$ 10 آمريڪي ڊالر

مُلھ

E-mail : salbc.ku@hotmail.com
salemmemon@ymail.com

ISSN 2219-5912

شاهه عبداللطيف ڀٽائي چيئر،
ڪراچي يونيورسٽي، ڪراچي

ماهرن جي ڪميٽي

ڊاڪٽر ايم. ڪي. جيتلي
ڊي-127، وويڪ ويهار،
دهلي-110095، ڀارت.

ڊاڪٽر جينو لالواڻي
مٽر وان، آڊيٽيا بينگلوز،
نوبل نگر، احمدآباد-382340، ڀارت.

ڊاڪٽر موتي پرڪاش،
ڊائريڪٽر،
ساڌو هيرانند نيولراءِ اڪيڊمي،
پي او باڪس-10، آڊيپور، (ڪڇ)،
گجرات-37025، ڀارت.

ڊاڪٽر بلديو مٿاڻي
هيڊ، سنڌي شعبو،
ممبئي يونيورسٽي،
ممبئي، ڀارت.

ڊاڪٽر روي پرڪاش ٽيڪچنڊاڻي
مادرن انسٽيٽيوٽ آف لينگويئيجز اينڊ
لٽري اسٽڊيز،
دهلي يونيورسٽي،
مال روڊ-11007، نئين دهلي، ڀارت.

پروفيسر پروين ٽالپر
3330، اولڊ ويسٽل روڊ،
اپارٽمينٽ 1، ويسٽل،
نيويارڪ-13850، آمريڪا.

پروفيسر علي آسائي
پروفيسر آف ڊي پريڪٽس آف انڊو-مسلم
لينگويئيج آف ريليجن،
بينڪر سينٽر 305،
12 ڪوينسي اسٽريٽ،
هارورڊ يونيورسٽي،
ڪيمبريج، ايم اي 02138، آمريڪا.

پروفيسر جنيفر ايس. ڪول
ايسوسيئيٽ پروفيسر لنگويئسٽڪ
اينڊ ڪوگنيتيو سائنس،
يونيورسٽي آف اليونوئيس ائٽ اربانا،
ڪئمپينگ 707، ايس مئنيوز،
ارباناءِ آئي ايل-61801، آمريڪا.

ڊاڪٽر سي، شيڪل
ڊائريڪٽر،
انسٽيٽيوٽ آف انڊولوجي،
اسڪول آف اورينٽل اينڊ آفريڪن اسٽڊيز،
يونيورسٽي آف لنڊن، برطانيا.

ايڊيٽوريل بورڊ

1. پروفيسر ڊاڪٽر محمد قيصر (وائيس چانسلر) سرپرست
2. ڊاڪٽر غلام علي الانا ميمبر
3. ڊاڪٽر فهميده حسين ميمبر
4. پروفيسر محمد سليم ميمڻ ميمبر

نوٽ: ڪلاچي تحقيقي جرنل ۾ ڇپجندڙ مقالا جيئن ته تحقيق تي ٻڌل هوندا آهن، ان ڪري انهن جي لکندڙن يا محققن جي خيالن ۽ حوالن سان اداري جو متفق هئڻ ضروري نه آهي. تحقيقي مقالا 'هارڊ ڪاپي' سان گڏ، 'سافٽ ڪاپي' جي صورت ۾ سي ڊي يا 'اي ميل' ذريعي موڪليا وڃن، ان سان گڏ محقق جو مختصر تعارف به هئڻ لازمي آهي.

به اکر

ڪلاچي تحقيقي جرنل جو نئون پرچو اوهان جي هٿن ۾ آهي. هن پرچي سان ڪلاچي پنهنجي سفر جا 16 سال مڪمل ڪيا آهن.

سنڌي ٻوليءَ ۾ ڪنهن به تحقيقي جرنل پاران لڳاتار ۽ باقاعديءَ سان شايع ٿيڻ جو اهو اعزاز ’ڪلاچي‘ کي ئي حاصل آهي، اميد ته ان جي باقاعديءَ ۽ تسلسل جاري رهندو.

ڪلاچي ۾ ’لطيفيات‘، ’ادب‘ ۽ ’ٻولي‘ کان سواءِ ’سماجي علمن‘، ’منطق‘ ۽ ’فلسفي‘ تي پڻ مقالا شايع ڪيا وڃن ٿا. هن پيري ’اسلاميات‘ جي موضوع تي به مقالا شايع ڪيا ويا آهن، ته جيئن ’ڪلاچي‘ جي موضوعن جي دائري ۾ وسعت اچي سگهي.

واضح هجي ته **ڪلاچي**ءَ ۾ ماهرن جي راءِ جي روشنيءَ ۾ مقالن کي شامل ڪرڻ جو فيصلو ڪيو ويندو آهي. مون کي افسوس آهي جو ڪيترائي مقالا معياري نه هجڻ ڪري شايع ٿي نه سگهندا آهن. انهن مقالن ۾ ’تحقيق جي مروج اصولن‘ کي نظرانداز ڪيو ويندو آهي، ته ڪن ۾ وري ’ٻولي جو معيار‘ نظرانداز ٿيل هوندو آهي. ڪجهه مقالن کي ڪلاچيءَ جو ايڊيٽوريل بورڊ ۽ ايڊيٽر سوڌي سنواري اشاعت جوڳو بڻائيندا آهن. محققن کي گذارش آهي ته تحقيق جي طريقيڪار تي عمل ڪندي پنهنجا مقالا موڪلين ته جيئن انهن جي اشاعت ممڪن ٿي سگهي.

پروفيسر محمد سليم ميمڻ

ايڊيٽر

فهرست

ياڳو سنڌي

لطيفيات

1. شاهه جي شاعريءَ ۾ وحدت الوجود جو تصور
ڊاڪٽر شير مهرائي/
ڊاڪٽر سيد عالم شاهه
2. شاهه لطيف جا منفي ۽ مثبت ڪردار ۽ سندن سماجي ڪارج
احسان دانش
3. پڙاڏو سو سڏا!
امداد حسيني
4. جمال ابڙي جو افسانوي فن
پروفيسر محمد سليم ميمڻ
5. سنڌي صورتخطيءَ ۾ (قريب آواز سبب) عربي لفظن جي بدليل صورت جو معاملو
الطاف حسين جوڳيو
6. شيخ اياز جي شاعريءَ تي متقدمين جا اثر
فياض لطيف
7. هريش واسواڻي: سجاڳ ضمير جو آواز
اياز جاني
8. ناول ’ڪيف ڌاران ڪو...‘ فن، ڪردار سازي ۽ ڪهاڻيءَ جو تحقيقي جائزو
وسيم حسن ملڪ/
مبارڪ علي لاشاري
9. بزم صوفياءِ سنڌ
آزاد قاضي
10. ’صحابيات‘ (اصحابياتين) جو شاعريءَ ۽ مرثيه نگاريءَ سان شغف
جبين ڀٽو
11. انسان جي تخليق بابت قرآني ارتقائي نظريو
افشان ناز

حصه اردو

12. نچل کي سرائيڪي شاعريءَ ۾ دريائي ماحول
ڊاڪٽر جاويد چانڊيو

183

سندي ڀاڱو

(لطيفيات)